

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۲۵

جمعه ۱۸ مهر ۱۴۰۱

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلب:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	تعداد سوال: ۷۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضی ۱	۲۰	۱	۲۰	۴۵ دقیقه
	هندسه ۱	۱۰	۲۱	۳۰	
۲	فیزیک ۱	۲۰	۳۱	۵۰	۲۵ دقیقه
۳	شیمی ۱	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰ دقیقه

$$\begin{cases} n(A \cap B') = 20 \Rightarrow n(A - B) = 20 \Rightarrow n(A) = 20 \\ n(B - A) = 12 \Rightarrow n(B) = 12 \\ \Rightarrow n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 20 + 12 = 32 \\ \Rightarrow \frac{n(A \cup B)}{n(A)} = \frac{32}{20} = \frac{8}{5} = 1.6 \end{cases}$$

پس داریم:

۱، ۱، ۲، ۳، ۵، ۸، ۱۳، ...

دنباله داده شده دنباله فیبوناتچی است و هر جمله از مجموع دو جمله قبل آن به دست می آید، پس مجموع جمله های نهم و دهم همان جمله ۱۱ ام دنباله است.

۱، ۱، ۲، ۳، ۵، ۸، ۱۳، ۲۱، ۳۴، ۵۵، ۸۹، ...
 $a_9 \quad a_{10} \quad a_{11}$

تعداد مربع های رنگی از الگوی دنباله مثلثی پیروی می کند.

$$1, 3, 6, 10, \dots \Rightarrow a_n = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow a_{15} = \frac{15 \times 16}{2} = 120.$$

پس در شکل ۱۵ ام، ۱۲۰ متر مربع متساوی الاضلاع به ضلع ۱ واحد داریم:
 $120 \times \sqrt{3} = 120 \times \frac{\sqrt{3}}{4} = 30\sqrt{3}$

$$\begin{aligned} & 63, 58, 53, \dots \Rightarrow a_1 = 63, d = -5 \\ & \Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d = 63 + (n-1)(-5) = -5n + 68 \\ & \text{باید معادله } a_n > 0 \text{ را حل کنیم:} \\ & a_n > 0 \Rightarrow -5n + 68 > 0 \Rightarrow 5n < 68 \Rightarrow n < \frac{68}{5} = 13.6 \\ & \Rightarrow n \leq 13 \Rightarrow 13 \text{ جمله مثبت دارد.} \end{aligned}$$

۳ ۸

$$S_1, S_2, S_3, \dots$$

$$a_1, a_1 + a_2, a_1 + a_2 + a_3, \dots$$

بنابراین داریم: $S_{25} - S_{14} = (a_1 + \dots + a_{14}) - (a_1 + \dots + a_{24}) = a_{15}$

$$= a_1 + 24d = 2 + 24(\frac{1}{3}) = 2 + 12 = 14$$

نکته: در دنباله $S_n - S_{n-1} = a_n$ است. $S_n = a_1 \cdot S_n = a_1$.

۴ ۹

$$\frac{a_8}{a_3} = 243 \xrightarrow{a_n = a_1 r^{n-1}} \frac{a_1 r^7}{a_1 r^2} = 3^5 \Rightarrow r^5 = 3^5 \Rightarrow r = 3 \quad (1)$$

$$a_2 + a_7 = \frac{244}{3} \xrightarrow{a_n = a_1 r^{n-1}} a_1 r + a_1 r^6 = \frac{244}{3}$$

$$\Rightarrow a_1(r + r^6) = \frac{244}{3} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} a_1(3 + 3^6) = \frac{244}{3} \Rightarrow a_1(3 + 729) = \frac{244}{3}$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{\frac{244}{3}}{729} = \frac{1}{729} = \frac{1}{3^6} = \frac{1}{9}$$

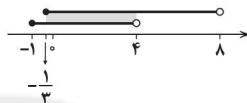
$$\Rightarrow a_8 = a_1 r^7 = \frac{1}{9} \times 3^7 = \frac{11}{9} = 9$$

۳ ۱

$$\begin{cases} A_1 = \left[\frac{(-1)^1}{1}, 2(1) \right) = [-1, 2) \\ A_2 = \left[\frac{(-1)^2}{2}, 2(2) \right) = [\frac{1}{2}, 4) \\ A_3 = \left[\frac{(-1)^3}{3}, 2(3) \right) = [-\frac{1}{3}, 6) \\ A_4 = \left[\frac{(-1)^4}{4}, 2(4) \right) = [\frac{1}{4}, 8) \end{cases} \Rightarrow A_1 \cup A_2 = [-1, 4) \\ \Rightarrow A_3 \cup A_4 = [-\frac{1}{3}, 8)$$

$$(A_1 \cup A_2) \cap (A_3 \cup A_4) = [-1, 4) \cap [-\frac{1}{3}, 8) = [-\frac{1}{3}, 4)$$

شامل اعداد صحیح ۱، ۲، ۳ است.

۳ ۲

$$A \cap B = A \Rightarrow A \subseteq B \Rightarrow A \cup B = B$$

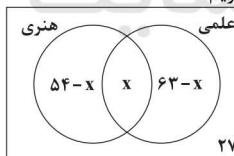
پس $A \subseteq B$ و B مجموعه ای متناهی است، پس A نیز متناهی است.
در نتیجه $A' = \mathbb{R} - A$ مجموعه ای نامتناهی است.
اما $A - B \subseteq A$ و $B - A \subseteq B$ هر دو متناهی می باشند.

۳ ۳

$$\begin{aligned} (B - A) \cup (A \cap B) &= (B \cap A') \cup (B \cap A) = B \cap \overline{(A' \cup A)} = B \quad (1) \\ A \subseteq A \cup B &\Rightarrow A \cap (A \cup B) = A \quad (2) \\ \xrightarrow{(1) \text{ و } (2)} B - A &= \text{حاصل متمم} \rightarrow (B - A)' \\ &= (B \cap A')' = B' \cup A \end{aligned}$$

۳ ۴

روش اول:

اگر x نفر در هر دو کلاس شرکت کرده باشد، داریم:

$$(54 - x) + x + (63 - x) + 27 = 120 \Rightarrow 144 - x = 120$$

$$\Rightarrow x = 144 - 120 = 24$$

فقط هنری $= 54 - x = 54 - 24 = 30$.

روش دوم:

$$A \rightarrow \text{هنری} \Rightarrow n(A) = 54$$

$$B \rightarrow \text{علمی} \Rightarrow n(B) = 63$$

$$n(U) = 120$$

$$n(A' \cap B') = 27 \Rightarrow n((A \cup B)') = 27 \Rightarrow n(A \cup B) = 120 - 27$$

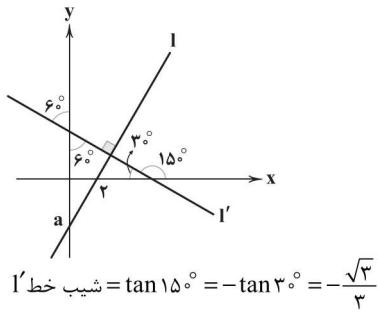
$$\Rightarrow n(A \cup B) = 93 \Rightarrow n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 93$$

$$\Rightarrow 54 + 63 - n(A \cap B) = 93 \Rightarrow n(A \cap B) = 117 - 93 = 24$$

$$\Rightarrow n(A - B) = n(A) - n(A \cap B) = 54 - 24 = 30 \text{ فقط هنری:}$$

۳ ۵

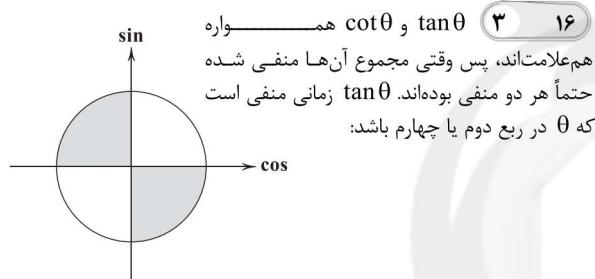
$$A \cap B = \emptyset \Rightarrow n(A \cap B) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n(B - A) = n(B) \\ n(A - B) = n(A) \end{cases}$$

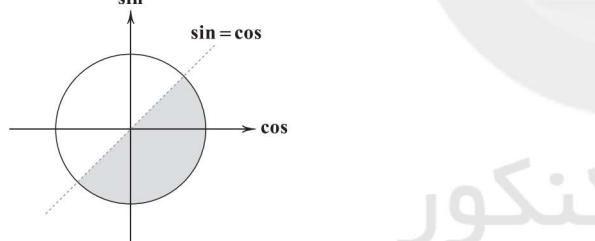
حال با داشتن شیب خط l ($m = \sqrt{3}$) و نقطه $(2, 0)$ روی خط l معادله آن را می‌نویسیم:

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 0 = \sqrt{3}(x - 2) \Rightarrow y = \sqrt{3}x - 2\sqrt{3}$$

محل تلاقی خط l با محور عرض‌ها یعنی همان عرض از مبدأ خط است: $a = -2\sqrt{3}$

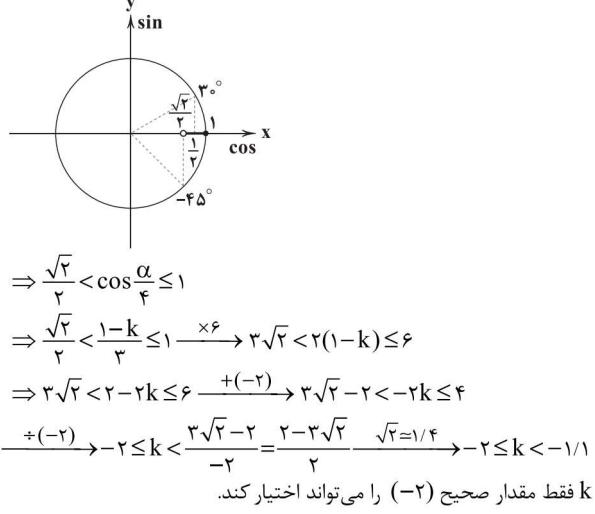

از طرفی چون $\sin \theta < \cos \theta$ است، پس θ در یکی از نواحی زیر است:

اشترک ۲ ناحیه حاصل همان ربع چهارم است:

$$-180^\circ < \alpha < 120^\circ \rightarrow -45^\circ < \frac{\alpha}{4} < 30^\circ$$

۱ ۱۵

$$-\frac{1}{\lambda}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, ۱۲۸$$

\downarrow
 a_1

$$\begin{aligned} \frac{a_6}{a_1} = r^5 &\Rightarrow \frac{128}{-\frac{1}{\lambda}} = r^5 \Rightarrow r^5 = -128 \times \lambda = -2^7 \times 2^3 \\ \Rightarrow r^5 &= -2^1 = (-2^1)^5 \Rightarrow r = -2^1 = -4 \\ &\Rightarrow \text{اعداد موردنظر} = -\frac{1}{\lambda} \times -4 = \frac{1}{2}, \frac{1}{2} \times -4 = -2, -2 \times -4 = 8 \\ &, 8 \times -4 = -32 \\ \Rightarrow \text{مجموع اعداد} &= \frac{1}{2} + (-2) + 8 + (-32) = -25/2 \end{aligned}$$

روش اول: ۲ ۱۲

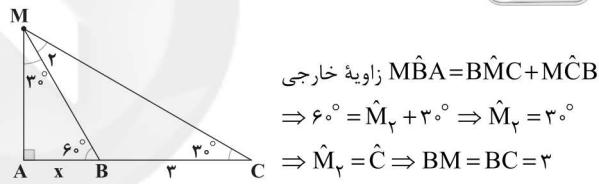
$$\tan \theta = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{1}{3} \Rightarrow \cos \theta = 3 \sin \theta \quad (*)$$

$$\begin{aligned} \frac{\sin \theta - 2 \cos \theta}{2 \cos \theta + \sin \theta} &\stackrel{(*)}{=} \frac{\sin \theta - 2(3 \sin \theta)}{2(3 \sin \theta) + \sin \theta} = \frac{\sin \theta - 6 \sin \theta}{6 \sin \theta + \sin \theta} \\ &= \frac{-5 \sin \theta}{7 \sin \theta} = -\frac{5}{7} \end{aligned}$$

روش دوم: صورت و مخرج را بر $\cos \theta$ تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{\sin \theta - 2 \cos \theta}{2 \cos \theta + \sin \theta} = \frac{\frac{\sin \theta}{\cos \theta} - 2}{2 + \frac{\sin \theta}{\cos \theta}} = \frac{\tan \theta - 2}{2 + \tan \theta} = \frac{\frac{1}{3} - 2}{2 + \frac{1}{3}} = \frac{-\frac{5}{3}}{\frac{7}{3}} = -\frac{5}{7}$$

۱ ۱۳

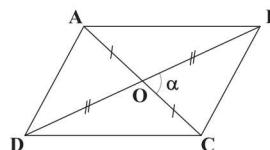
$$\Delta AMB: \sin 30^\circ = \frac{x}{MB} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{x}{3} \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

$$\Delta AMC: \cos 30^\circ = \frac{AC}{MC} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{x+3}{MC} \Rightarrow MC = \frac{2(x+3)}{\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow MC = \frac{\frac{2(\frac{3}{2}+3)}{\sqrt{3}}}{\sqrt{3}} = \frac{3+6}{\sqrt{3}} = \frac{9}{\sqrt{3}} = 9 \times \frac{\sqrt{3}}{3} = 3\sqrt{3}$$

۱ ۱۴ می‌دانیم در متوازی‌الاضلاع قطرها منصف یکدیگرند، پس:

$OB = OD = 4$ و $OA = OC = 3$ در دو مثلث OAB و OBC ارتفاع‌ها برابر است و $OA = OC$. در نتیجه این دو مثلث همسایح‌اند.

به طور مشابه:

بنابراین ۴ مثلث ایجاد شده هم مساحت‌اند و لذا:

$$S_{ABCD} = 4S_{OBC} \Rightarrow 12 = 4\left(\frac{1}{2} \times OB \times OC \times \sin \alpha\right)$$

$$\Rightarrow 12 = 2 \times 4 \times 3 \times \sin \alpha \Rightarrow 12 = 24 \sin \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{12}{24} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \alpha = 30^\circ$$

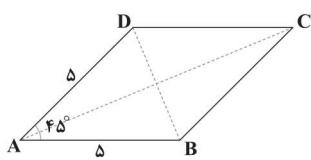
و از طرفی چون D روی عمودمنصف BC قرار دارد پس از دو سر پاره خط $DB = DC \Rightarrow \hat{B} = \hat{C} = \hat{DBC} = \alpha$ به یک فاصله است:

$$\text{بنابراین در } \triangle ABC \text{ داریم:}$$

$$3\alpha + 75^\circ = 180^\circ \Rightarrow 3\alpha = 105^\circ \Rightarrow \alpha = \frac{105^\circ}{3} = 35^\circ$$

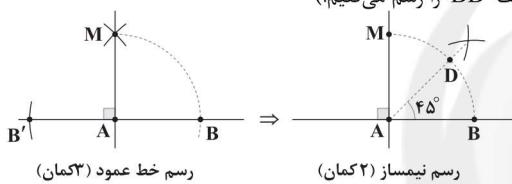
$$\text{و بنابراین به زاویه خارجی در } \triangle BDC \text{ داریم:}$$

$$\hat{A}DB = 2\alpha = 2 \times 35^\circ = 70^\circ$$

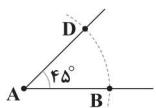
۲ ۲۳

ابتدا زاویه 45° را به کمک خط عمود بر یک خط و نیمساز زاویه 90° رسم می‌کنیم. (برای این کار کمانی به مرکز A و شعاع ۵ واحد رسم می‌کنیم و سپس عمودمنصف BB' را رسم می‌کنیم).

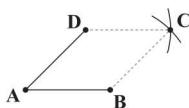

رسم نیمساز (کمان)

پس تا اینجا یک زاویه 45° را به کمک ۵ کمان رسم کرده‌ایم. حال روی اضلاع این زاویه نقاط B و D مشخص شده است.

حال ۲ کمان به شعاع ۵ یکی به مرکز B و دیگری به مرکز D می‌زنیم تقاطع این دو کمان، رأس C را مشخص می‌کند.

پس در کل $5+2=7$ کمان رسم شده است.

۲ ۲۴

$$\begin{aligned} & BC > AB \Rightarrow \hat{A} > \hat{C} \quad (1) \\ & BC > AC \Rightarrow \hat{A} > \hat{B} \quad (2) \\ \xrightarrow{(1),(2)} & \hat{A} + \hat{A} > \hat{B} + \hat{C} \Rightarrow 2\hat{A} > 180^\circ - \hat{A} \\ \Rightarrow & 3\hat{A} > 180^\circ \xrightarrow{\div 3} \hat{A} > \frac{180^\circ}{3} = 60^\circ \end{aligned}$$

۱ ۲۵ گزاره (الف) همواره صحیح است و مثال نقض ندارد.

بررسی سایر گزاره‌ها:

ب) کافی است عدد گویای صفر را در هر عدد گنگی ضرب کنیم، حاصل عدد گویا (صفر) است.

ج) عدد طبیعی ۱ فقط یک مقسوم‌علیه دارد.

د) کافی است زاویه‌ها را 70° , 70° و 40° در نظر بگیرید.
بنابراین فقط یک گزاره مثال نقض ندارد.

۱ ۳۰

$$\begin{aligned} AM &= \frac{1}{3} AB \\ \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} AM = x \\ AB = 3x \end{array} \right. \Rightarrow BM = 2x \end{aligned}$$

به علاوه داریم:

$$AN = \frac{1}{2} NC \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} AN = y \\ NC = 2y \end{array} \right.$$

بنابراین داریم:

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} = \frac{1}{2} \quad \text{عكس تالس} \rightarrow MN \parallel BC$$

و در نتیجه بنا به تعمیم قضیه تالس داریم:

$$\frac{MN}{BC} = \frac{AM}{AB} = \frac{x}{3x} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{2}{BC} = \frac{1}{3} \Rightarrow BC = 6$$

فیزیک

۲ ۳۱ در متن سؤال یکاهای متر (200m), ثانیه (40s) و کیلوگرم (40kg) یکاهای اصلی می‌باشند.

۱ ۳۲ جرم در طی فرایند ذوب کردن، ثابت است و همچنین جنس ماده نیز عوض نشده است، پس چگالی آن نیز ثابت است، بنابراین:

$$\begin{cases} V_1 = \frac{m_1}{\rho_1} \\ V_2 = \frac{m_2}{\rho_2} \end{cases} \quad \frac{\rho_1 = \rho_2}{m_1 = m_2} \rightarrow V_1 = V_2$$

یعنی مجموع حجم گلوله‌ها با حجم مکعب برابر است.
ابتدا حجم هر گلوله را به دست آوریم:

$$V = \frac{4}{3}\pi R^3 \Rightarrow V = \frac{4}{3}\pi \times 3^3 = 4\pi\text{cm}^3$$

و حجم مکعب مردنظر برابر است با:
و تعداد گلوله‌های موردنیاز برابر است با:

$$\frac{\text{حجم مکعب}}{\text{تعداد گلوله}} = \frac{1000}{4} = 250 \quad \text{حجم یک گلوله}$$

۳ ۳۳ یکای فرعی ژول، $\frac{\text{kg.m}^2}{\text{s}^2}$ می‌باشد. پس با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$72 \times 10 \frac{\text{Mg.mm}^3}{\text{min}^2} \times \frac{10^6 \text{g}}{1 \text{Mg}} \times \frac{1 \text{kg}}{10^3 \text{g}} \times \frac{10^{-6} \text{m}^2}{1 \text{mm}^2} \times \frac{1 \text{min}^2}{(6\text{s})^2}$$

$$= 2 \times 10^{-2} \frac{\text{kg.m}^3}{\text{s}^2} = 2 \times 10^{-2} \text{J}$$

۲ ۳۴ طبق اصل سازگاری یکاهای، یکاهای یکسان را می‌توان با هم جمع و تفریق کرد. پس کمیت‌های A و D، یکای یکسان دارند و اگر A کمیت جرم باشد، یکای آن در SI، kg و در نتیجه یکای کمیت D نیز در SI، kg خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) طبق اصل سازگاری یکاهای، یکاهای یکسان را می‌توان با هم جمع و تفریق کرد، پس کمیت‌های A و D یکای یکسان دارند.

۳ اگر A کمیت نیرو باشد، یکای آن در SI نیوتون و یکای فرعی آن $\frac{\text{kg.m}}{\text{s}^2}$ می‌باشد و از آن جایی که طبق اصل سازگاری یکاهای یکسان با هم جمع و تفریق می‌شوند، پس کمیت D و همچنین حاصل کمیت $\frac{BC}{D}$ نیز یکای یکسان با یکای A خواهد داشت، در نتیجه داریم:

$$\frac{BC}{[N]} = [N] \Rightarrow BC = [N^2] \Rightarrow BC = \left[\frac{\text{kg.m}}{\text{s}^2} \right]^2 = \frac{\text{kg}^2 \cdot \text{m}^2}{\text{s}^4}$$

۴ طبق اصل سازگاری یکاهای، ضرب کمیت‌ها محدودیتی ندارد و می‌توانند از جنس‌های مختلف نیز باشند و از آن‌جا که B و C در رابطه داده شده، در یکدیگر ضرب شده‌اند، پس می‌توانند یکاهای مختلف داشته باشند.

۴ ۲۶ در همه مثلث‌ها به رأس A که قاعده بر BC منطبق باشد، ارتفاع‌ها برابر است و مساحت‌ها متناسب با قاعده‌ها است.

$$\begin{aligned} \frac{2}{3} NC &= BM = \frac{3}{4} MN \\ \frac{NC}{MN} &= \frac{\frac{3}{4} MN}{\frac{2}{3} x} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} NC = \frac{3}{2} x \\ MN = \frac{4}{3} x \end{array} \right. \\ \Rightarrow BC &= x + \frac{4}{3} x + \frac{3}{2} x = \frac{6+8+9}{6} x = \frac{23}{6} x \\ \Rightarrow \frac{MN}{BC} &= \frac{\frac{4}{3} x}{\frac{23}{6} x} = \frac{4 \times 6}{3 \times 23} = \frac{8}{23} \end{aligned}$$

۳ ۲۷

$$\begin{aligned} MN \parallel BC &\rightarrow \frac{x}{3} = \frac{12}{x} \\ \Rightarrow x^2 &= 36 \Rightarrow x = 6 \end{aligned}$$

و بنا به تعمیم قضیه تالس داریم:

$$\frac{y+1}{2x-3} = \frac{x}{x+3} \Rightarrow \frac{y+1}{2(6)-3} = \frac{6}{6+3} = \frac{6}{9} \Rightarrow y+1 = 6 \Rightarrow y = 5$$

بنابراین:

۲ ۲۸ بنا به قضیه تالس در ذوزنقه داریم:

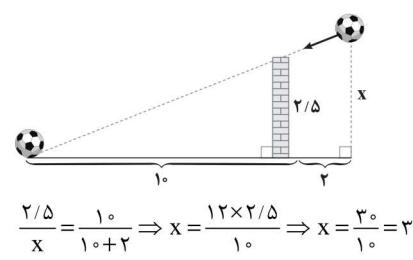
$$\begin{aligned} BN &= \frac{1}{3} NC \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} BN = x \\ NC = 3x \end{array} \right. \Rightarrow AM = y, MD = 3y \\ \Delta ADC &\text{ داریم: } \frac{MP}{CD} = \frac{AM}{AD} \Rightarrow \frac{MP}{6x} = \frac{y}{4y} \Rightarrow \frac{MP}{6} = \frac{1}{4} \Rightarrow MP = \frac{9}{4} \quad (1) \end{aligned}$$

از طرفی بنا به قضیه تالس در $\triangle ABC$ داریم:

$$\frac{PN}{AB} = \frac{NC}{BC} \Rightarrow \frac{PN}{6} = \frac{3x}{6x} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow MN = MP + PN = \frac{9}{4} + \frac{1}{2} = \frac{27}{4}$$

۴ ۲۹ با توجه به توضیحات مسأله، شکل را رسم می‌کنیم و بنا به قضیه تالس داریم:

$$\begin{aligned} 1 \quad 39 & \text{ وقتی ظرف پر از الکل است، داریم: } \\ & m + m = 100 \text{ کل ظرف} \\ & m = \rho V \rightarrow m = 100 \text{ الکل ظرف} + \rho \text{ ظرف} \\ & \frac{V}{\rho} = \frac{V}{\rho} \rightarrow m = 100 \text{ ظرف} + \frac{\rho}{\rho} \text{ ظرف} \\ & \frac{g}{cm^3} = \frac{g}{cm^3} \rightarrow m = 100 \text{ ظرف} + \frac{1}{100} \text{ الکل} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{وقتی ظرف پر از آب است، داریم:} \\ & m + m = 120 \text{ آب ظرف} \\ & m = \rho V \rightarrow m = 120 \text{ آب ظرف} + \rho \text{ آب ظرف} \\ & \frac{V}{\rho} = \frac{V}{\rho} \rightarrow m = 120 \text{ آب ظرف} + \frac{1}{120} \text{ آب ظرف} \\ & \frac{g}{cm^3} = \frac{g}{cm^3} \rightarrow m = 120 \text{ آب ظرف} + \frac{1}{120} \text{ آب ظرف} \end{aligned}$$

با استفاده از روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} m_{\text{ظرف}} + \frac{1}{100} m_{\text{ظرف}} = 100 \\ m_{\text{ظرف}} + \frac{1}{120} m_{\text{ظرف}} = 120 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m_{\text{ظرف}} + \frac{1}{100} m_{\text{ظرف}} = 100 \\ -\frac{1}{120} m_{\text{ظرف}} - \frac{1}{100} m_{\text{ظرف}} = -96 \end{cases}$$

$$\Rightarrow m_{\text{ظرف}} = 20 \text{ g}$$

$$1 \quad 40 \quad \frac{kg \cdot m^3}{s^3} \text{ واحدهای فرعی نیرو و انرژی به ترتیب برابر با}$$

$$\frac{kg \cdot m}{s^2} \text{ می‌باشند، پس می‌توان نوشت:}$$

$$[\text{انرژی}] = \frac{[انرژی]}{[نیرو]} = \frac{s^2}{kg \cdot m} = m$$

در نتیجه از جنس کمیت طول می‌باشد.

$$2 \quad 41 \quad \text{فلزها، نمک‌ها، الماس، یخ و بیشتر مواد معدنی جزء جامد‌های بلورین می‌باشند.}$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

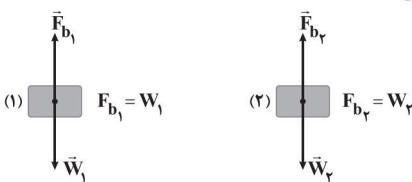
۱ و ۳) شیشه جزء جامد‌های آمورف است.
۴) جیوه تنها فلز مایع است.

$$3 \quad 42 \quad \text{نیروی بالا بر خالص ایجاد شده در حرکت هواپیما نمونه‌ای از کاربردهای اصل برنولی می‌باشد.}$$

$$3 \quad 43 \quad \text{جسم (۲) در مایع، غوطه‌ور و جسم (۱) روی سطح مایع، شناور شده است، در نتیجه داریم:}$$

$$\begin{cases} \rho_1 < \rho_{\text{مایع}} \\ \rho_2 = \rho_{\text{مایع}} \end{cases} \Rightarrow \rho_1 < \rho_2$$

از طرفی هر دو جسم در حال تعادل هستند، در نتیجه نیروی خالص وارد بر هر جسم، صفر است. مطابق شکل زیر، به هر جسم، دو نیرو وارد می‌شود و از آنجاکه جسم‌ها در حال تعادل هستند، نیروهای وارد بر هر یک از جسم‌ها بایستی یکدیگر را خنثی کنند.

از طرفی جرم دو جسم برابر می‌باشد، پس نیروی وزن وارد بر هر دو جسم نیز برابر می‌باشد ($W_1 = W_2$)، در نتیجه داریم:

۴) از آن جایی که نمایشگر موردنظر مدرج می‌باشد، پس دقت اندازه‌گیری آن برابر با کمینه درجه‌بندی آن می‌باشد. در نتیجه کمترین مقدار درجه‌بندی شده در این نمایشگر برابر با 50° دور بر دقيقه می‌باشد. پس نمایشگر در حال نمایش عددی بین 350° و 400° دور بر دقيقه می‌باشد که این بازه بحسب دور بر ساعت برابر است با:

$$350^\circ \times \frac{60 \text{ min}}{\text{min}} = 21000^\circ \text{ h}$$

$$400^\circ \times \frac{60 \text{ min}}{\text{min}} = 24000^\circ \text{ h}$$

پس نمایشگر در حال نمایش عددی بر حسب دور بر ساعت بین 210000° می‌باشد و فقط عدد داده شده در گزینه (۴) در این بازه قرار دارد.

۳) عبارت‌های «الف»، «ب» و «ج» صحیح می‌باشند.

بررسی عبارت‌ها:

$$(a) 10 \times \frac{km}{h} \times \frac{10^3 m}{1 km} \times \frac{1 h}{60 \text{ min}} = 1800 \frac{m}{min} \quad (\checkmark)$$

$$(b) 60000 \frac{kg}{m^3} \times \frac{10^3 g}{1 kg} \times \frac{1 m^3}{10^3 L} \times \frac{10^{-3} L}{1 mL} = 6 \frac{g}{mL} \quad (\checkmark)$$

$$(c) 50 \text{ kg} \times \frac{1 \text{ ton}}{1000 \text{ kg}} = 50 \times 10^{-3} \text{ ton} = 5 \times 10^{-2} \text{ ton} \quad (\checkmark)$$

$$(d) 38 \frac{^{\circ}C \cdot kg}{m^3} \times \frac{1 \mu^{\circ}C}{10^{-6} ^{\circ}C} \times \frac{10^3 g}{1 kg} \times \frac{10^{-4} m^2}{1 cm^2} = 38 \times 10^5 \frac{\mu^{\circ}C \cdot g}{cm^2} \quad (x)$$

۲) ابتدا چگالی فلز را بدست می‌آوریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{18}{2} = 9 \frac{g}{cm^3}$$

حجم کره موردنظر برابر است با:

$$V = \frac{4}{3} \pi R^3 \Rightarrow V = \frac{4}{3} \times 3 \times 10^3 = 4000 \text{ cm}^3$$

حال با استفاده از رابطه چگالی، جرم کره موردنظر را به دست می‌آوریم:

$$m = \rho V = 9 \times 4000 = 36000 \text{ g}$$

۲) بشر موردنظر مدرج است، بنابراین دقت اندازه‌گیری آن برابر با

کمینه درجه‌بندی آن می‌باشد، پس در این بشر هر درجه برابر با 16 cm° می‌باشد. با اندختن قطعه سنگ در آن، سطح آب موجود، 6 درجه،

یعنی $6 \times 16 = 96 \text{ cm}^\circ$ بالا آمده و 54 g آب نیز از بشر سرریز شده است.

حجم آب سرریزشده برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} \Rightarrow V = \frac{54}{1} = 54 \text{ cm}^3$$

پس افزایش حجم آب در اثر اندختن قطعه سنگ در بشر برابر است با:

$$V = 6 + 54 = 150 \text{ cm}^3$$

و از طرفی می‌دانیم که وقتی قطعه سنگی را درون استوانه مدرج حاوی مایع می‌اندازیم، افزایش حجم مایع برابر با حجم قطعه سنگ می‌باشد، پس حجم قطعه سنگ موردنظر برابر با 150 cm^3 می‌باشد.

در نتیجه چگالی این سنگ برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{200}{150} = 2 \frac{g}{cm^3}$$

واحد SI چگالی، کیلوگرم بر متر مکعب است، بنابراین با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

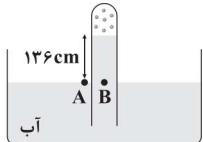
$$\rho = 2 \frac{g}{cm^3} \times \frac{1 kg}{10^3 g} \times \frac{1 cm^3}{10^{-6} m^3} = 2000 \frac{kg}{m^3}$$

۱ ۴۸ ابتدا فشار هوای محیط را بر حسب پاسکال به دست می‌آوریم:

$$P_0 = 75 \text{ cmHg} \Rightarrow P_0 = 13600 \times 10 \times \frac{75}{100} = 102000 \text{ Pa}$$

نقاط A و B هم تراز می‌باشند، پس داریم:

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 = \rho_{\text{air}} gh + P_{\text{gas}}$$

$$\Rightarrow 102000 = 1000 \times 10 \times \frac{136}{100} + P_{\text{gas}} \Rightarrow P_{\text{gas}} = 88400 \text{ Pa}$$

اندازه نیرویی که گاز بر انتهای لوله وارد می‌کند، برابر است با:

$$F = PA \Rightarrow F = 88400 \times 5 \times 10^{-4} = 44.2 \text{ N}$$

۲ ۴۹ با توجه به معادله پیوستگی داریم:

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \Rightarrow \frac{\pi (3D)^2}{4} v_1 = \frac{\pi D^2}{4} v_2 \Rightarrow 9v_1 = v_2 \quad (*)$$

و از طرفی چون $v_2 > v_1$ است، پس داریم:

$$v_2 - v_1 = 16 \frac{\text{m}}{\text{s}} \xrightarrow{(*)} 9v_1 - v_1 = 16 \Rightarrow 8v_1 = 16$$

$$\Rightarrow v_1 = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

سپس تندی شاره در هنگام عبور از مقطع (۲) برابر است با:

$$v_2 = 9v_1 \Rightarrow v_2 = 9 \times 2 = 18 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۳ ۵۰ با افزایش سطح مقطع لوله، جریان شاره کنترل می‌شود،

$$A_B > A_A \Rightarrow v_B < v_A$$

بنابراین: طبق اصل برنولی، هر چه تندی شاره بیشتر باشد، فشار آن کاهش می‌یابد.

$$v_B < v_A \Rightarrow P_B > P_A$$

شیمی

۱ ۵۱ همان زیرلایه‌های $3p$ و $4s$ است در آرایش

الکترونی تمامی عنصرهای دوره چهلم، زیرلایه $3p$ به طور کامل از الکترون پر است.

۲ ۵۲ همان زیرلایه‌های $3d$ ، $4p$ و $5s$ است. در آرایش الکترونی

تمامی عنصرهای دوره چهارم، زیرلایه $5s$ خالی از الکترون است.

۳ ۵۳ در دوره چهارم $1s$ عنصر وجود دارد که در مردم 9 عنصر نخست (از K تا Ce)، مجموع الکترون‌های با $n+1=4$ ، بیشتر از مجموع الکترون‌های

$$n+1=5$$

$$\frac{9}{18} \times 100 = 50\%$$

۴ ۵۴

$$^{137}_{A} \left\{ \begin{array}{l} p+n=137 \\ p=e \\ n-e=25 \end{array} \right. \Rightarrow p=e=56, n=81$$

$$^{138}_{A} : p+e+n=56+(56-2)+81=191$$

برای این‌که تفاوت عدد اتمی A و B حداقل باشد، باید کمترین

عدد اتمی ممکن برای B و بیشترین عدد اتمی ممکن برای A را پیدا کنیم.

در این صورت A و B به ترتیب دارای عدد اتمی 37 و 38 خواهند بود:

$$^{37}_{A} : [Ar] \underline{3d^1} \underline{4s^2} \underline{4p^6} \underline{5s^1}$$

$$^{38}_{B} : \underline{1s^2} / \underline{2s^2} \underline{2p^6} / \underline{3s^2} \underline{3p^6} \underline{3d^1} / \underline{4s^2} \underline{4p^6} / \underline{5s^2}$$

۳ به جز عبارت دوم سایر عبارت‌ها درست هستند.

عنصرهای A و X به ترتیب $Mg_{12}Cl_{17}$ هستند که در گروههای ۲ و ۱۷ جدول جای دارند.

در ت亾امی ترکیب‌های یونی که خنثی هستند، مجموع بار الکتریکی کاتیون‌ها برابر با مجموع بار الکتریکی آئیون‌ها است.

۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) گرافیت خالص از نظر شکل ظاهری به سرب شبیه است.
ت) در آرایش الکترون - نقطه‌ای اتم He با ۲ الکترون ظرفیتی، فقط یک He:

۵ مطابق داده‌های سؤال برای فراوانی ایزوتوپ‌های اول تا آخر

می‌توان نوشت (f فراوانی ایزوتوپ آخر است):

$$8f + 6f + 5f + f = 100 \Rightarrow f = 5$$

$$\bar{X} = M_1 + \frac{F_1}{100}(M_2 - M_1) + \frac{F_2}{100}(M_3 - M_1) + \frac{F_3}{100}(M_4 - M_1)$$

$$27/55 = m + \frac{6(5)}{100}(2) + \frac{5(5)}{100}(3) + \frac{5}{100}(4)$$

$$27/55 = m + 0/6 + 0/75 + 0/2 \Rightarrow m = 26$$

۶ عبارت‌های اول و دوم درست هستند.

۷ بررسی عبارت‌های نادرست:

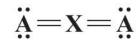
• انرژی لایه‌های الکترونی پیرامون هسته هر اتم، ویژه همان اتم بوده و به عدد اتمی آن وابسته است.

• از لامپ نيون در ساخت تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشته‌های نورانی سرخ‌فام استفاده می‌شود.

۸ مطابق داده‌های سؤال آرایش الکترون - نقطه‌ای اتم‌های A و X به صورت زیر است:

هر دو عنصر A و X نافلز بوده و در نتیجه ترکیب حاصل از آن‌ها یک ترکیب مولکولی بوده و فرمول آن به صورت XA_2 خواهد بود:

۹ برای تشکیل ۱ مول کلسیم فلوراید (CaF_2) که معادل ۷۸ گرم است، ۲ مول الکترون مبادله می‌شود.

۱۰ برای تشکیل ۱ مول سدیم نیترید (Na_3N) که معادل ۸۳ گرم است، ۳ مول الکترون مبادله می‌شود.

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$\frac{a}{78} \times 2 = \left(\frac{1}{2}\right) \times \frac{b}{83} \times 3$$

$$\frac{a}{39} = \frac{3b}{166} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{3 \times 39}{166} = \frac{117}{166}$$

۱۱ عنصرهای مورد اشاره در صورت سؤال به ترتیب همان Fe_{26}

Cr_{24} و La_{57} هستند. آرایش الکترونی اتم تمامی این عنصرها به زیرلایه S ختم می‌شود.

۱۲ هر چهار عبارت پیشنهادشده درست هستند.

۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶

۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰

۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴

۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸

۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲

۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶

۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰

۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴

۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰

۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶

۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰

۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴

۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰

۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶

۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰

۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴

۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰

۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶

۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶

۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰

۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶

۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰

۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶

۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰

۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶

۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰

۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶

۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰

۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶

۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰

۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶

۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰

۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶

۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰

۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶

۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰

۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶

۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰

۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶

۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰

۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶

۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰

۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶

۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰

۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶

۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰

۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶

۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰

۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶

۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰

۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶

۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰

۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶

۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰

۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶

۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰

۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶

۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰

۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶

۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰

۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶

۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰

۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶

۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰

۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶

۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰

۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶

۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰

۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶

۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰

۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶

۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰

۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶

۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰

۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶

۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰

۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶

۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰

۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶

۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰

۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶

۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰

۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶

۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰

۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶

۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰

۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶

۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰

۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶

۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰

۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶

۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰

۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶

۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰

۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶

۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰

۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶

۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰

۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶

۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰

۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶

۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰

۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶

۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰

۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶

۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰

۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶

۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰

۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶

۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰

۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶

۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰

۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶

۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰

۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶

۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰

۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶

۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰

۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶

۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰

۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶

۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰

۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶

۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰

۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶

۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰

۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶

۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰

۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶

۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰

۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶

۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰

۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶

۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰

۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶

۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰

۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶

۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰

۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶

۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰

۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶

۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰

۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶

۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰

۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶

۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰

۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶

۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰

۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶

۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰